

south africa foundation

STICHTING
PROJECTEN
ZUID
AFRIKA

Jaarrekening 2019

Inhoud

Inhoudsopgave

Balans ¹	3
Staat van Baten en Lasten.....	4
Kasstroom.....	5
Toelichting op Jaarrekening.....	6
Continuïteit.....	6
Waarderingsgrondslagen.....	6
Toelichting op de Balans.....	9
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten.....	12
Analyse Resultaten 2019.....	13
Begroting 2020.....	17
Toelichting op de Begroting 2020.....	18

Balans¹

Activa	2019	2018
Vlottende Activa	€	€
Vorderingen (1)	12	2.030
Beleggingen (2)	20.000	20.000
Liquide middelen (3)	78.128	62.501
Totaal vlottende activa	98.141	84.531
Totale Activa	98.141	84.531
Passiva		
Reserves en fondsen (4)	€	€
Continuïteitsreserve	6.027	6.045
Algemene reserve	27.338	11.959
Bestemmingsfondsen	62.961	60.880
Totaal fondsen en reserves	96.326	78.884
Schulden (5)		
Kortlopende schulden	1.815	5.647
	1.815	5.647
Totaal Passiva	98.141	84.531

1 Door afrondingen kunnen getoonde totalen in de tabellen in deze jaarrekening afwijken van de werkelijke totalen.

Staat van Baten en Lasten

	2019	Begroot 2019	Werkelijk 2018
	€	€	€
Baten (6)			
Baten van particulieren	42.597	50.000	30.270
Baten van bedrijven	4	2.500	5
Baten van andere organisaties zonder winstoogmerk	20.545	10.000	14.000
Som van geworven baten	63.146	62.500	44.275
Overige baten	1.000	1.000	1.000
Som van de baten	64.146	63.500	45.275
Lasten (7)			
Programma Buitenschoolse Activiteiten	25.771	40.000	20.071
Programma Beter Basisonderwijs	3.499	8.000	9.423
Programma Studiefinanciering	16.972	14.000	12.381
Programma Algemeen	0	250	0
Totaal besteed aan doelstelling	46.243	62.250	41.875
Wervingskosten	34	500	12
Kosten beheer en administratie	515	1.000	799
Som van de lasten	46.792	63.750	42.686
Saldo voor financiële baten en lasten	17.354	-250	2.588
Saldo financiële baten en lasten	88	250	803
Saldo van baten en lasten	17.442	0	3.391
Bestemming saldo van baten en lasten			
Reserves	15.362	3.500	7.168
Bestemmingsfondsen	2.081	-3.500	-3.777
Saldo	17.442	0	3.391
Ratio's			
Totaal wervingskosten in % van som van geworven baten		0.05	0.03
Totaal kosten beheer en administratie in % van som van lasten		1.10	1.87
Totaal besteed aan doelstelling in % van som van baten		0.72	0.92
Totaal besteed aan doelstelling in % van som van lasten		0.99	0.98

Kasstroom

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de geldmiddelen die in de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en in het gebruik van deze geldmiddelen. Daarbij is onderscheid gemaakt in kasstromen uit operationele activiteiten, investeringsactiviteiten en financieringsactiviteiten.

	2019	2018
Kasstroom uit operationele activiteiten	€	€
Exploitatiesaldo	17.442	3.391
Mutatie in vorderingen	2.018	-1.738
Mutatie in kortlopende schulden	-3.833	-7.888
Netto kasstroom operationele activiteiten	15.627	-6.236
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Mutatie liquide middelen	15.627	-6.236
Liquide middelen		
- stand einde boekjaar	98.128	82.501
- stand begin boekjaar	82.501	88.737
Mutatie liquide middelen	15.627	-6.236

Toelichting op Jaarrekening

De balans is opgesteld conform de richtlijn voor jaarverslaggeving RJ 650 Fondsenwervende Instellingen.

Continuïteit

SPZA heeft besloten haar activiteiten af te bouwen. Dit zal op een zorgvuldige manier geëffectueerd worden, in samenspraak met onze partners. Pas als alles rond is, gaan we er als bestuur ook mee stoppen en zal de stichting worden ontbonden.

SPZA bestaat inmiddels 20 jaar. In die periode zijn veel projecten met praktische en financiële steun opgezet en uitgevoerd door onze Zuid-Afrikaanse partners. Diverse partners hebben zich van kleine initiatieven ontwikkeld tot erkende professionele organisaties die fantastisch werk doen.

Hoewel hulp, mede gezien de huidige situatie en ontwikkelingen in Zuid-Afrika, nog steeds nodig is, is het SPZA-bestuur van mening dat zij onvoldoende is toegerust om optimaal te blijven inspelen op de nieuwe ontwikkelingen van deze tijd. De enorme impact van internet en social media vraagt een andere aanpak van ontwikkelingssamenwerking. De jongere generatie is beter toegerust voor deze nieuwe ontwikkelingen en kansen. Uiteraard willen we langs de zijlijn mee blijven denken en helpen waar we dat kunnen. Daarom stelt SPZA haar kennis en netwerk beschikbaar aan initiatiefnemers die actief zijn of willen worden in townships in Zuid-Afrika.

Impact op vermogen en activiteiten

De exitstrategie betekent dat SPZA stopt met het financieren van aanvragen van nieuwe partners. Bestaande partners zijn geïnformeerd over het voornemen om de activiteiten af te bouwen. In samenspraak wordt gekeken hoe en waarmee zij in de afbouwfase nog ondersteund kunnen worden. Hiervoor zullen in 2020 nog fondsen geworven worden en zal verder ingeteerd worden op het eigen vermogen.

Het vermogen van SPZA bestaat voor 98% uit eigen vermogen. Dit eigen vermogen wordt voor 80% aangehouden in direct opeisbare banktegoeden. De overige 20% van het eigen vermogen wordt aangehouden in aandelen bij Oikocredit, de grootste 'social impact investor' ter wereld. Deze aandelen kunnen binnen een maand liquide worden gemaakt. Sinds de oprichting van het Oikocredit Nederland Fonds in 2002 is de waarde van de inkoop- en uitgifteprijs hetzelfde geweest. Gelet hierop is de verwachting dat de volledige waarde van de aandelen zal worden herkregen.

De continuïteitsreserve zal na 2020 worden omgezet in algemeen besteedbare middelen.

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor de balans

Voor zover niet anders vermeld zijn de activa en de passiva opgenomen tegen de verwachte opbrengstwaarden.

Waardering vreemde valuta

Vorderingen, liquide middelen en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar Euro's. Bij de waardering van transacties in vreemde valuta wordt uitgegaan van de gemiddelde middenkoers per maand, gebaseerd op de koersnoteringen van ABN-AMRO (www.abnamro.nl).

De uit de omrekening voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de Staat van Baten en Lasten. Bij het bepalen van de waarde van vorderingen, liquide middelen en verplichtingen op de eindbalans wordt uitgegaan van de slotkoers op 31 december van het boekjaar.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt aangewend in het kader van de doelstelling van de stichting. Het eigen vermogen bestaat uit:

- **Continuïteitsreserve**
De continuïteitsreserve dient ter dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat Stichting Projecten Zuid-Afrika ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Voor de omvang van de continuïteitsreserve wordt uitgegaan van het bedrag aan uitstaande verplichtingen en toezeggingen aan het einde van het jaar, minus de dekking van verplichtingen uit de daartoe bestemde fondsen, vermeerderd met 10% van de jaarlijkse bestedingen aan de doelstelling. Volgens de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen (RJ 650) is de continuïteitsreserve gemaximeerd tot 1,5 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie. Omdat de kosten voor de werkorganisatie van SPZA voornamelijk door de bestuursleden zelf worden gedragen en dus geen weerspiegeling zijn van de werkelijke kosten, is op dit punt van deze richtlijn afgeweken.
- **Algemene reserve**
De algemene reserve betreft het vermogen dat niet vastgelegd of benodigd is voor de aanvulling van de continuïteitsreserve of bestemmingsfondsen.
- **Bestemmingsfondsen**
De bestemmingsfondsen bestaan uit donaties, giften en schenkingen waaraan door derden een specifieke bestemming is gegeven. Er zijn zowel fondsen per programma als op naam.

Fondsen per programma

De geormerkte baten per programma Buitenschoolse activiteiten, Beter Basisonderwijs, Studiefinanciering, worden uitsluitend besteed aan het betreffende programma.

Fonds Beheer en Administratie

Door een donateur wordt jaarlijks een bedrag van € 1.000 ter dekking van de kosten van beheer en administratie geschonken. Deze geormerkte donatie wordt geregistreerd in het fonds Beheer en Administratie.

Fondsen op naam

- **Forzafonds**
Gelden in het Forzafonds worden besteed overeenkomstig de met Stichting Forza gemaakte afspraken betreffende de steun.
- **Iphikofonds**
Het Iphikofonds is opgericht door een particulier en dient ter ondersteuning van onderwijs en onderwijsondersteunende activiteiten ten behoeve van de doelgroep van Stichting Projecten Zuid-Afrika en haar partners.
- **Laurafonds**
Dit door een particulier opgerichte fonds dient ter ondersteuning van onderwijs aan jonge kinderen die gerekend kunnen worden tot de doelgroep van Stichting Projecten Zuid-Afrika. Bovendien worden baten ten behoeve van het Peter Pan Fonds jaarlijks aangevuld tot R 10.000.

- **Patchfonds**

Gelden in het door een particulier opgerichte Patchfonds worden besteed aan de opleiding van een aantal individuele kinderen in Zuid-Afrika die gerekend kunnen worden tot de doelgroep van Stichting Projecten Zuid-Afrika.

- **Peter Pan Fonds**

In het Peter Pan Fonds worden geormerkte giften geboekt voor het Peter Pan Down Syndrome Centre te Kaapstad.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Beleggingen

Beleggingen worden gewaardeerd tegen de actuele waarde per balansdatum.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten

Onder baten worden verstaan alle in het boekjaar ontvangen bedragen uit giften, schenkingen, donaties en subsidies, evenals giften, schenkingen, donaties en subsidies die betrekking hebben op het boekjaar en waarvan met grote mate van zekerheid kan worden gesteld dat deze nog ontvangen zullen worden.

Financiële baten

Financiële baten behelzen de opbrengsten uit beleggingen en banktegoeden, waaronder rentebaten en gunstige wisselkoersresultaten.

Lasten

Onder lasten worden verstaan alle aan het boekjaar toe te rekenen bestedingen ten behoeve van de doelstelling. Ook behoren hiertoe kosten van eigen fondsenwerving, zijnde alle kosten van activiteiten voor het verkrijgen van donaties, giften en schenkingen ten behoeve van de doelstelling.

Financiële lasten

De kosten van beleggingen en banktegoeden, waaronder negatieve wisselkoersresultaten worden gerekend tot de lasten.

Kosten van fondsenwerving

De kosten van fondsenwerving hebben betrekking op alle kosten die gemaakt zijn voor activiteiten gericht op het verkrijgen van donaties, giften en schenkingen ten behoeve van de doelstelling.

Kosten van Beheer en Administratie (B&A)

De kosten van beheer en administratie hebben betrekking op kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de doelstelling. Deze kosten worden deels gedragen door de bestuursleden en omdat ze niet worden gedeclareerd lopen ze niet via de financiële administratie van de SPZA. De kosten die wel via de financiële administratie lopen, worden vergoed door een donateur. Deze vergoeding wordt verantwoord onder overige baten.

De SPZA-norm voor deze kosten van beheer en administratie is maximaal 5% van het totale bedrag besteed aan de doelstelling. Omdat de meeste kosten niet door de bestuursleden worden gedeclareerd maar uit eigen zak worden gefinancierd, beperken de kosten van beheer en administratie zich tot algemene kantoorkosten, waaronder de kosten van lidmaatschappen, contributies, kosten voor CBF-erkenning en bankkosten. Deze kosten worden voor 100% toegeschreven aan de kosten voor beheer en administratie.

Grondslagen voor kasstroomoverzicht

Bij het opstellen van het kasstroomoverzicht, ofwel de mutatie in liquide middelen, is uitgegaan van de indirecte methode. Hierbij wordt het resultaat volgens de staat van baten en lasten aangepast voor posten van de winst-en-verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in dezelfde periode.

Toelichting op de Balans

1. Vorderingen

	2019	2018
	€	€
Nog te ontvangen baten	0	2.000
Nog te ontvangen rente ASN	12	30
	12	2.030

2. Beleggingen

	2019	2018
	€	€
Aandelen Oikocredit	20.000	20.000

3. Liquide middelen

	2019	2018
	€	€
Triodosbank betaalrekening	33.096	15.500
Triodosbank renterekening	476	476
ASN spaarrekening	44.556	46.525
	78.128	62.501

4. Reserves en Fondsen

	Saldo			Saldo		Saldo
	1 jan 2019	bij	af	31 dec 2019 voor verdeling	Verdeling	31 dec 2019 na verdeling
	€	€	€	€	€	€
Reserves						
Continuïteitsreserve	6.045	0	0	6.045	-18	6.027
Algemene reserve	11.959	15.542	68	27.432	-94	27.338
Fondsen						
Beter Basisonderwijsfonds	1.151	1.402	1.402	1.151	0	1.151
Buitenschoolse Activiteitenfonds	0	3.324	19.763	-16.438	16.438	0
Fonds Beheer & Administratie	201	1.000	515	686	0	686
Forzafonds	0	18.250	17.978	272	0	272
Iphikofonds	32.670	19.000	0	51.670	-16.367	35.303
Laurafonds	2.896	0	0	2.896	-628	2.268
Patchfonds	23.506	0	5.398	18.108	35	18.143
Peter Panfonds	457	0	457	0	633	633
Studiefinancieringsfonds	0	5.750	1.245	4.505	0	4.505
Totaal fondsen en reserves	78.884	64.268	46.826	96.326	0	96.326

Geormerkte baten voor het Peter Pan Down Syndrome Center worden jaarlijks aangevuld tot ZAR 10.000 (€ 633 op basis van koers 31 december 2019) uit het Laurafonds. In het verslagjaar waren de totale baten voor het Peter Pan fonds € 0. Derhalve is het fonds aangevuld met € 633 uit het Laurafonds.

De rente verkregen over het gemiddeld uitstaand bedrag van het Patchfonds, Forzafonds en Iphikofonds komt direct ten goede aan de betreffende fondsen. De rente over de continuïteitsreserve komt ten goede aan het Beter Basisonderwijsfonds.

De geormerkte baten voor het programma Buitenschoolse Activiteiten bedroegen € 28.574. Hierin zit begrepen de donatie uit het Iphikofonds. Deze jaarlijkse donatie was aanvankelijk bestemd voor studiefinanciering. Door verlegging van het zwaartepunt naar het programma Buitenschoolse Activiteiten is, in overeenstemming met de donateur, de bestemming van de schenking gewijzigd naar buitenschoolse activiteiten. De lasten voor dit programma bedroegen € 25.771.

De baten voor het programma Beter Basisonderwijs bedroegen € 1.402. Het betreft hier donaties voor het schoolgeld van kinderen op Waldorfscholen, namelijk McGregor, Hermanus en Zenzeleni. Een van deze Waldorfscholen heeft in 2018 zijn accreditatie verloren. De sponsoring van het kind is desondanks gecontinueerd.

De geormerkte baten voor Studiefinanciering waren € 17.750. Hiervan is 68% bestemd voor studenten van Asset en 30% voor de studiefinanciering van individuen.

De continuïteitsreserve is opnieuw vastgesteld en wel op € 6.027. Dit is nagenoeg hetzelfde als in 2018.

De onderbouwing van de continuïteitsreserve is als volgt:

1. Reservering van een bedrag ter grootte van alle aangegane verplichtingen (subsidies en garanties) per ultimo 2019 voor zover deze niet gedekt kunnen worden uit bestemmingsfondsen.
2. Reservering van 10% van het totaal besteed aan de doelstelling in dat jaar ter dekking van onvoorziene kosten.

Continuïteitsreserve	
	€
Uitstaande verplichtingen/garanties	3.790
Dekking uit bestemmingsfondsen	-2.388
Reservering 10% van totaal besteed aan doelstelling	4.625
Totaal continuïteitsreserve	6.027

5. Schulden

De subsidieverplichtingen op korte termijn (minder dan een jaar) zijn lager dan in 2018. Dit komt grotendeels omdat geen meerjarige verplichtingen meer worden aangegaan. Naast subsidieverplichtingen, bedroeg het totaal aan overlopende passiva € 33, bestaande uit bankkosten, waardoor het totaal aan korte termijn schulden € 1.815 bedroeg.

Subsidieverplichtingen (korte termijn)	2019	2018
	€	€
Brede Center	380	0
Helen O' Grady	0	619
Hermanus Waldorf School	978	910
Iliso Care Society	0	1.214
Khwela	0	1.214
Masakhe	0	607
McGregor School	0	558
Peter Pan	0	105
Zenzeleni School	424	389
Sub-totaal	1.782	5.616
Overlopende passiva	33	31
Totaal kortlopende schulden	1.815	5.647

6. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In 2019 is een garantie verstrekt aan Waumbe € 1.374 (R 22.000).

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

7. Baten

Baten naar bron	2019	2018
	€	€
Baten van particulieren	42.597	30.270
Baten van bedrijven	4	5
Baten van andere organisaties zonder winstoogmerk	20.545	14.000
Som van de geworven baten	63.146	44.275

Baten naar bestemming		
Programma Buitenschoolse Activiteiten	28.574	25.000
Programma Beter Basisonderwijs	1.402	2.287
Programma Studiefinanciering	17.750	10.000
Algemeen	15.420	6.988
Som van de geworven baten	63.146	44.275

Baten van andere organisaties zonder winstoogmerk		
NGK Zuiderkerk	295	0
Stichting Forza	18.250	13.500
Stichting Weeshuis Doopsgezinden	0	500
Stichting van Helden Tucker	2.000	0
Totaal	20.545	14.000

8. Lasten

Kostenverdeling naar bestemming

Omdat SPZA geen personeels- en huisvestingskosten heeft en ook de andere algemene kosten overwegend door bestuursleden zelf worden gedragen, achten we het niet nodig om deze kosten verder uit te splitsen naar bestemming. Het aandeel van de lasten dat niet direct ten goede komt aan de doelstelling bedraagt ruim 1% (€ 515) van de totale lasten. Bovendien worden deze lasten grotendeels vergoed uit een speciaal hiertoe opgericht fonds.

Kosten Beheer en Administratie (B&A)

Hoewel bijna alle lasten van SPZA directe bestedingen t.b.v. de doelstelling zijn, is een klein deel niet direct toerekenbaar aan de verschillende programma's. In de richtlijn voor jaarverslaggeving RJ 650 Fondsenwervende Instellingen wordt de volgende toerekening van deze lasten (kantoor en algemeen) aanbevolen:

Kostensoort	Toerekening aan beheer & administratie
Algemeen secretariaat	100%
Financiën, planning & control	100%

Aangezien de niet direct aan de programma's toe te rekenen kosten van SPZA onder bovengenoemde categorieën kunnen worden geschaard, gaat SPZA uit van een 100% toerekening van deze kosten aan B&A. Hieronder is te zien waaruit deze kosten B&A bestaan.

Kosten Beheer en Administratie		2019	
	€		toerekening B&A (%)
Website	62		100
Contributie Partin	60		100
Bijdrage CBF	259		100
Bankkosten NL	126		100
Overige kosten	8		100
Totaal	515		
Norm B&A %			5
Werkelijk B&A %			1.1

Analyse Resultaten 2019

Baten

Baten	2019	2019	2018
	werkelijk	begroot	werkelijk
	€	€	€
Baten fondsenwerving	63.146	62.500	44.275
Overige baten	1.000	1.000	1.000
Totaal Baten	64.146	63.500	45.275

De baten fondsenwerving zijn nagenoeg gelijk aan de begrote baten. Ruim 67% is afkomstig van particulieren en 33% van andere organisaties zonder winstoogmerk. De baten van bedrijven zijn nagenoeg verwaarloosbaar. Van de baten van particulieren is 21% afkomstig uit nalatenschappen.

Van de baten fondsenwerving was 76% geormerkt voor specifieke programma's, respectievelijk 46% voor Buitenschoolse Activiteiten, 2% voor Beter Basisonderwijs en 28% voor Studiefinanciering. Hoewel voor studiefinanciering niet meer actief geworven wordt, zijn de baten voor het merendeel (68%) toe te schrijven aan een specifieke donor. Daarnaast is voor een aantal individuen een financiële bijdrage geleverd die zal worden voortgezet tot het einde van hun studie.

Lasten

Besteed aan doelstelling	2019	2019	2018
	werkelijk	begroot	werkelijk
	€	€	€
Programma Buitenschoolse Activiteiten	25.771	40.000	20.071
Programma Beter Basisonderwijs	3.499	8.000	9.423
Programma Studiefinanciering	16.972	14.000	12.381
Algemeen	0	250	0
Totaal besteed aan doelstelling	46.243	62.250	41.875

Van de geworven baten is 73% besteed aan de doelstelling. Deze onderbesteding komt onder andere doordat een deel van de projectkosten die in 2018 waren toegekend, is afgeboekt omdat de financiële eindverantwoording van de betreffende partners tekort schoot en op herhaalde verzoeken om nadere toelichting geen bevredigende antwoorden kwamen. Hierdoor is de laatste trance, die alleen wordt uitgekeerd na transparante financiële verantwoording, niet uitgekeerd. Het ging hierbij om circa 7% van het totaal besteed aan de doelstelling. De verdere samenwerking met deze partners is beëindigd. Verder is SPZA zelf geen uitvoerende partij en derhalve worden de uitgaven bepaald door de ingediende projectaanvragen.

Kosten werving baten

De wervingskosten in 2019 bedroegen € 34. Dit is in rekening gebracht voor online-diensten waarmee een bedrag van € 2.464 is opgehaald. De wervingskosten bedroegen derhalve 1.4% van de op deze wijze geworven baten.

Kosten Beheer en Administratie

De kosten Beheer en Administratie bedroegen in 2019 € 515 tegen € 799 in het jaar daarvoor. De lagere kosten zijn grotendeels toe te schrijven aan lagere kosten voor de website. De kosten met 1.1% nog ruim onder de eigen norm van 5% van de totale lasten. Deze kosten worden bovendien jaarlijks vergoed door een donateur middels een speciaal daartoe opgericht fonds.

Uit een sectoranalyse² van Goede Doelen over 2016 is gebleken dat het aandeel van de kosten voor Beheer & Administratie in de totale lasten 7% bedroeg bij kleine organisatie (< 5 mln. totale kosten). SPZA zit hier ook dit jaar weer met 1.1 % ver onder.

Financieel resultaat

Financiële baten

	Gem. saldo	Rendement	Rendement	Rendement
	2019	2019	2019	2018
	€	€	%	%
ASN	45.540	12	0,03	0,05
Triodosbank	24.188	0	0	0
Oikocredit	20.000	110	0,55	0,55
Totaal	89.729	122	0,14	0,16

2 Feiten en cijfers goede doelen 2016, Goede Doelen Nederland, brancheorganisatie.

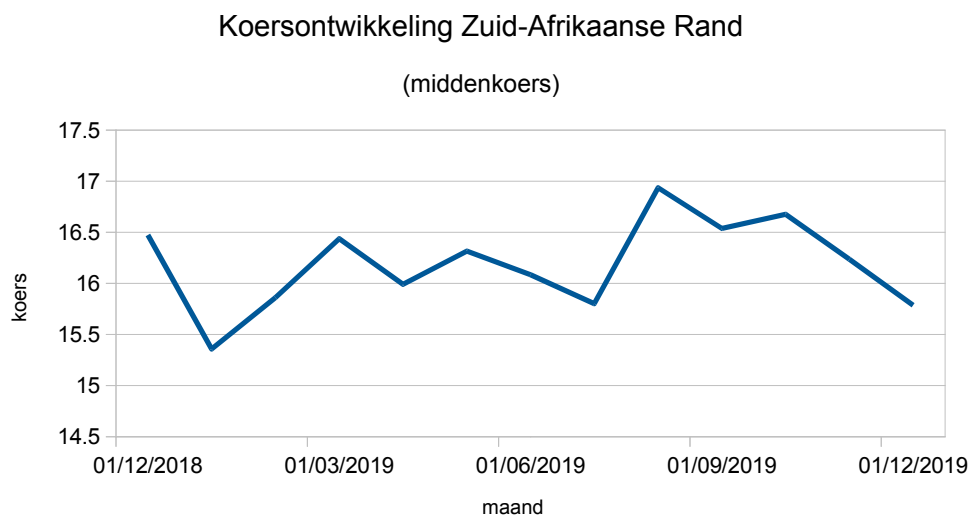
Omdat SPZA zo weinig mogelijk financieel risico wil lopen en in tijden van nood direct over haar tegoeden bij de bank wil kunnen beschikken, werden deze tegoeden aangehouden in de vorm van spaarrekeningen. Door de aanhoudende lage rentestand is in 2016 besloten om een deel van de tegoeden (€ 20.000) aan te houden in aandelen van Oikocredit. Oikocredit verstrekt microkredieten aan ondernemers in ontwikkelingslanden. De achterliggende gedachte van capaciteitsontwikkeling en zelfontplooiing sluit naadloos aan bij de visie en missie van SPZA. Bovendien laat Oikocredit een risicoprofiel van 1 zien, of wel het laagst mogelijke. Dit is gebaseerd op het feit dat Oikocredit de in jaren voor afsluiting van de rekening een stabiel financieel rendement van 1,55% heeft kunnen uitkeren. Ook dit rendement is inmiddels gedaald. Echter, met 0,55% rendement is dit nog steeds hoger dan de spaarrentes op Nederlandse banken. Bovendien levert het beleggen in aandelen bij Oikocredit een mooi extra sociaal rendement op.

Om bankrisico's af te dekken worden tegoeden aangehouden bij meer dan één bank. Het rendement bij de ASN is sinds vorig jaar verder gedaald naar 0,03% . Bij de Triodosbank is de rente evenals vorig jaar 0% . Daarom worden tegoeden bij voorkeur bij de ASN aangehouden.

Financiële Lasten

Onder financiële lasten vallen de koersverliezen. Deze zijn grotendeels weggenomen doordat SPZA geen Randen-rekeningen meer aanhoudt, maar op een relatief goedkope wijze rechtstreeks vanuit Nederland betalingen kan doen tegen een goede koers.

De koersontwikkeling van de Zuid-Afrikaanse Rand over 2019 zag er als volgt uit.

De gemiddelde waarde van de Zuid-Afrikaanse Rand ten opzichte van de Euro was ZAR 16,19, met een kleine opleving in het begin van het jaar (R 15,36) en een daling in september (R 16,94). Doordat er geen tegoeden in Randen meer worden aangehouden en ook de uitstaande verplichtingen beperkt zijn, is het koersverlies over 2019 beperkt gebleven tot € 34.

Financiële kengetallen

Contributie Partin	2019	2018
Kosten fondsenwerving (als % van baten)	0.05	0.03
Kosten beheer en administratie (% besteed aan doelstelling)	1.10	1.87
Bestedingsratio baten (besteding doelstelling/totale baten)	0.72	0.92
Bestedingsratio lasten (besteding doelstelling/totale lasten)	0.99	0.98
Vermogensratio (eigen vermogen/totale baten)	1.50	1.74
Solvabiliteitsratio (verhouding eigen/totale vermogen)	0.98	0.93
Beleggingsperformance in % (opbrengst beleggingen/gem. belegd vermogen)	0.14	0.16

De kosten fondsenwerving zijn evenals vorig jaar bijna verwaarloosbaar. Het aandeel van de kosten beheer en administratie is iets lager dan vorig jaar, en ver beneden de eigen norm van 5%. Bovendien worden deze kosten volledig vergoed vanuit een speciaal fonds dat jaarlijks door een donateur wordt aangevuld.

De bestedingen aan de doelstelling waren dit jaar 72% van de totale baten. Dit komt onder andere omdat in vier gevallen de laatste tranche van de toegekende subsidies is afgeboekt wegens tekortschietende financiële verantwoording. Tevens was het aantal subsidieaanvragen van vaste partners lager dan verwacht. Wel waren er aanvragen van nieuwe organisaties, maar in het licht van de afbouw van de activiteiten van SPZA is daar terughoudend mee omgegaan.

De bestedingen aan de doelstelling ten opzichte van de totale lasten was 99% en daarmee nagenoeg gelijk aan vorig jaar. Dit betekent dat slechts 1% van de bestedingen niet direct ten goede komt aan de activiteiten van onze Zuid-Afrikaanse partners.

De vermogensratio geeft inzicht in het weerstandsvermogen van SPZA, met andere woorden de tijd (in jaren) dat SPZA kan voortbestaan zonder enige inkomsten. De ratio toont aan dat gerekend met het inkomstenniveau van dit jaar SPZA relatief weerbaar is en ruim 1 jaar en 6 maanden vooruit kan zonder inkomsten.

De solvabiliteitsratio is indicatief voor de vraag of SPZA aan haar verplichtingen kan voldoen. Als norm wordt vaak een getal van 0.5 gehanteerd. Dat betekent dat als om wat voor reden dan ook de waarde van de activa – in geval van SPZA de liquide middelen en vorderingen – met 50% zou dalen, SPZA nog steeds in staat zal zijn om aan haar verplichtingen te voldoen. Gelet op de solvabiliteitsratio van 0.98 kan SPZA dan ook als zeer solvabel worden aangemerkt.

De beleggingsperformance is verder verslechterd ten opzichte van vorig jaar. De extreem lage rentestand en een lager eigen vermogen zijn daar debet aan.

Begroting 2020

	2020
BATEN	€
Baten van particulieren	26.000
Baten van bedrijven	10
Baten van andere organisaties zonder winstoogmerk	20.000
Som van de geworven baten	46.010
Overige baten	1.000
Som van de baten	47.010
LASTEN	
Besteed aan doelstelling	
Programma Buitenschoolse Activiteiten	27.500
Programma Beter Basisonderwijs	4.000
Programma Studiefinanciering	14.000
Algemeen	25.000
Totaal besteed aan doelstelling	70.500
Wervingskosten	30
Kosten beheer en administratie	730
Overige lasten	0
Som van de lasten	71.260
Saldo voor financiële baten en lasten	-24.250
Saldo financiële baten en lasten	250
Saldo van baten en lasten	-24.000
Bestemming saldo van baten en lasten	
Reserves	-21.500
Bestemmingsfondsen	-2.500
Saldo	-24.000

Toelichting op de Begroting 2020

Baten en lasten 2020

De verwachte baten zijn lager begroot dan de baten over 2019. De reden hiervoor is dat SPZA haar activiteiten langzaam wil gaan afbouwen. In 2020 zal SPZA alleen voor bestaande partners nog fondsen werven. Aanvragen van nieuwe partners zullen niet meer in behandeling worden genomen. Daardoor ligt ook het niveau van de bestedingen lager. De focus zal liggen op buitenschoolse activiteiten.

Zoals de afgelopen twee jaar is gebleken, zijn de koersschommelingen aanzienlijk minder geweest dan in de jaren daarvoor. Dit komt doordat SPZA haar tegoeden alleen nog in harde valuta (Euro) aanhoudt. Ook worden door SPZA geen meerjarige verplichtingen meer aangegaan. Daardoor zullen ook het komende jaar de koersverliezen beperkt blijven.

Bij de vaststelling van de kosten van beheer en administratie is geen rekening gehouden met een voorziening voor accountantskosten. De kosten van een dergelijke controle zijn relatief zo hoog, dat er voor gekozen is om de boekhouding middels een kascommissie te laten controleren.

Financiële fondsen en reserves 2020

Zoals blijkt uit de eindbalans van 2019 is het eigen vermogen toegenomen. De continuïteitsreserve is nagenoeg gelijk gebleven. Een groot deel van het vermogen ligt vast in fondsen met een specifieke bestemming. In de komende periode zullen, met het oog op de exitstrategie, deze fondsen zoveel mogelijk worden aangesproken.

Coronacrisis

Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening is de wereld getroffen door het Corona-virus. Dit heeft een grote impact op ons allemaal, maar vooral op onze doelgroepen en partners in Zuid-Afrika. Partners hebben minder inkomsten nu er geen geldgenererende activiteiten meer kunnen plaatsvinden. Bovendien zijn de mogelijkheden voor lokale fondsenwerving door de crisis nog meer beperkt dan voorheen. Daardoor komt onder andere de betaling van salarissen van medewerkers in het gedrang. Tegelijkertijd zetten partners zich in om de voedselpakketten en hygiëne kits uit te delen aan de velen die door de lockdown geen inkomen meer hebben. Gelet op deze uitzonderlijk situatie heeft SPZA besloten haar partners hierin te ondersteunen en extra geld uit te trekken voor noodhulp. Hiervoor is een extra bedrag van € 25.000 gereserveerd onder de post algemene programmakosten. Door deze noodhulp zal SPZA interen op haar eigen vermogen.